

Jesaja 26

1 Op die dag zal dit lied gezongen worden in het land Juda: Wij hebben een sterke stad, God stelt heil tot muren en vestingwallen.

2 Doe de poorten open, zodat het rechtvaardige volk kan binnengaan, dat de trouw bewaart.

3 Het is Uw vaste voornemen: U zult volkomen vrede bewaren, want men heeft op U vertrouwd.

4 Vertrouw op de HEERE, tot in eeuwigheid, want de HEERE HEERE is een eeuwige rots.

5 Voorzeker, Hij haalt ze neer, de bewoners van de hoogte, de hoogverheven stad; Hij vernedert haar, Hij werpt haar neer, tot de grond toe, Hij stort haar neer tot in het stof.

6 De voet zal haar vertrappen, de voeten van de ellendige, de voetstappen van de armen.

7 Het pad van de rechtvaardige is geheel effen, recht is het spoor dat U voor de rechtvaardige baant.

8 Ook in de weg van Uw oordelen, HEERE, hebben wij U verwacht; naar Uw Naam en naar Uw gedachtenis gaat het verlangen van onze ziel uit.

9 Met heel mijn ziel verlang ik naar U in de nacht, ja, met mijn geest diep in mij zoek ik U ernstig. Want wanneer Uw oordelen over de aarde komen, leren de bewoners van de wereld wat gerechtigheid is.

10 Al wordt de goddeloze genade bewezen, hij leert niet wat gerechtigheid is: in een land van recht bedrijft hij onrecht en de hoogheid van de HEERE ziet hij niet.

11 HEERE, Uw hand is opgeheven, maar zij zien het niet. Toch zullen zij het zien en beschaamd worden vanwege de ijver voor Uw volk; ja, het vuur voor Uw tegenstanders – het zal hen verteren.

12 HEERE, U zult voor ons vrede beschikken, want al onze zaken hebt U ook voor ons in orde gebracht.

13 HEERE, onze God, andere heren dan U hebben over ons geheerst, door U alleen gedenken wij Uw Naam.

14 Doden zullen niet herleven; gestorvenen zullen niet opstaan. Daarom hebt U hen gestraft, hen weggevaagd, elke gedachtenis aan hen doen vergaan.

15 HEERE, U hebt dit volk vermeerderd, U hebt dit volk vermeerderd, U hebt Uzelf verheerlijkt, U hebt hen ver weggedaan, in alle einden der aarde.

16 HEERE, in de benauwdheid hebben zij U gezocht, een fluisterend gebed uitgestort, toen Uw vermaning over hen kwam.

17 Zoals een zwangere vrouw die op het punt staat te baren, ineenkrimpt en het uitschreeuwt in haar weeën, zo waren wij voor Uw aangezicht, HEERE.

18 Wij waren zwanger, wij krompen ineen, maar het was als baarden wij wind: wij hebben het land geen heil gebracht, wereldbewoners zijn niet geboren.

19 Uw doden zullen leven – ook mijn dood lichaam – zij zullen opstaan. Ontwaak en juich, u die woont in het stof, want Uw dauw zal zijn als dauw op jong, fris groen en de aarde zal de gestorvenen baren.

20 Ga, Mijn volk, treed uw kamers binnen, sluit uw deuren achter u. Verberg u voor een klein ogenblik, totdat de gramschap over is.

21 Want zie, de HEERE gaat uit Zijn plaats om de ongerechtigheid van de bewoners van de aarde aan hen te vergelden. De aarde zal het bloed dat erop vergoten is, aan het licht brengen. Zij zal haar gedoden niet langer bedekt houden.

De machten achter de machten.

Jesaja 24 t/m 27 vormt een eenheid. Aan de ene kant gaat het om concrete geschiedenis in die zin

dat de Bijbellezer op zoek gaat naar historische data, landen, volken, steden, de tijd waarin dit speelt. Hoe langer we ons echter buigen over dit Bijbelgedeelte dringt de gedachte zich aan ons op dat het ditmaal niet vooral gaat om de zichtbare en tastbare werkelijkheid van wapengekletter en de grootmachten die met elkaar strijden om de hegemonie van de aarde. In het vorige hoofdstuk komt aan het licht dat het veel meer gaat om de werkelijkheid en de strijd *achter* de geschiedenis. Die werkelijkheid is even reëel en de strijd is hevig. Feitelijk worden we geconfronteerd met de machten achter de machten. We kunnen ons afvragen welke macht feitelijk invloedrijker en meer werkelijk is, die van de zichtbare politieke machten of die van de onzichtbare geestelijke machten? Zo opent Jesaja 25 onze ogen voor de macht van de dood die door God overwonnen wordt. Jesaja 25:7,8 *En Hij zal op deze berg verslinden de sluier waarmee het gezicht van alle volken omsluiert is, en de bedekking waarmee alle naties bedekt zijn. Hij zal de dood voor altijd verslinden.* Wij weten dat de dood Gods oordeel over de zonde is. Het is het vonnis dat God op de overtreding van Zijn gebod heeft gezet. God liet in het Paradijs geen misverstand bestaan over de gehoorzaamheid die Hij van de mens vroeg. Genesis 2:15-17 *De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden. En de HEERE God gebod de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.* Met de eis van de gehoorzaamheid deed de HEERE ook een ultiem beroep op het vertrouwen van de mens. Jammer genoeg was daar ook de satan – een gevallen aartsengel van God – die de mens meesleepte in zijn val. De slang brak het vertrouwen van de mens in God af en haalde hem over om het uitdrukkelijke verbod van de HEERE te overtreden. Op dat moment verloren wij als mens onze gerechtigheid en ook onze onschuld. Hoewel God de mens verantwoordelijk houdt voor zijn ongehoorzaamheid, werd de slang toch aangewezen als de hoofdschuldige. God zegde in *de moederbelofte* toe dat Hij de strijd zou aanbinden met de satan en hem uiteindelijk definitief zou vernietigen. Genesis 3:15 Het zal niemand verbazen – wanneer in Jesaja 24 t/m 27 de machten achter de machten zichtbaar worden gemaakt – na *de overwinning van de dood* (Jesaja 25) ook *de nieuwe gerechtigheid* van de mens (Jesaja 26) en *de overwinning op de satan* (Jesaja 27) de revue passeren.

De macht achter de machten.

De gerechtigheid van God vormt de muren en de poorten van de stad.

De dag van overwinning komt dichterbij. God laat de gelovigen uitkijken naar die dag. Het is de dag waarop wij als gelovigen uit de volken en uit Israel zullen zingen van onze *sterke stad*. Feitelijk is het geen stad. De stad staat symbool voor wat wij in God hebben. De stad die bescherming biedt tegen de vijand is een metafoor van de gerechtigheid van God waardoor de gelovige – in geestelijke maar ook praktische zin – beschermd is tegen elke aanval. Feitelijk zegt de HEERE dat ook via Jesaja. God stelt heil tot muren en poorten. Jesaja 26:1 *Op die dag zal dit lied gezongen worden in het land Juda: Wij hebben een sterke stad, God stelt heil tot muren en vestingwallen.* Op de plaats waar we heil lezen in het Nederlands lezen we *Jeshua* in het Hebreeuws oftewel de Naam van de Heere *Jesus*. De

Naam van Jezus is afgeleid van het Hebreeuwse woord *Jehoshua* of *Jeshua* dat *de HEERE redt* betekent, hier weergegeven met *heil*. Feitelijk hebben we te doen met een geestelijke stad van redding en gerechtigheid waar de gelovige, de rechtvaardige mensen die – in leer en leven – trouw blijven aan hun overtuiging, binnengaan. Jesaja 26:2 *Doe de poorten open, zodat het rechtvaardige volk kan binnengaan, dat de trouw bewaart*. Mogelijk kijken sommige mensen vreemd op van de overgang van een reële versterkte stad met muren en poorten opgebouwd uit stenen en hout, naar een soort van geestelijke werkelijkheid. Toch is deze gedachte ons zeker niet vreemd als we bedenken dat *het Nieuwe Jeruzalem* dat uit de hemel neerdaalt op aarde feitelijk dezelfde stad betreft. Ook bij *het Nieuwe Jeruzalem* gaat het voornamelijk over wat in dat verband ook wel genoemd wordt *de bruid van Christus* oftewel het rechtvaardige volk van God uit de volken en uit Israel. Openbaring 21:9,10 *En een van de zeven engelen die de zeven schalen hadden, vol van de zeven laatste plagen, kwam naar mij toe en hij sprak met mij en zei: Kom, ik zal u de bruid, de vrouw van het Lam, laten zien. En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en liet mij de grote stad zien, het heilige Jeruzalem, dat neerdaalde uit de hemel, bij God vandaan*. De poorten van het nieuwe Jeruzalem staan voor de 12 stammen en de 12 fundamenten voor de apostelen van het Lam. Met een zeker recht mogen we zeggen dat het Jezus is, *Jeshua* door Wie God de gerechtigheid aan de gelovigen schenkt waarbij in het geloof maar ook in onze levenswandel zichtbaar wordt we kinderen van God zijn. Hoewel de eigen verantwoordelijkheid van ieder mens voor zijn eigen doen en laten recht overeind blijft kunnen we zonder omwegen toegeven dat de gerechtigheid – die tot uitdrukking komt in ons geloof en in de weg die we door het leven gaan – aan God te danken is. Om die reden is de naam bijzonder raak en van toepassing. De muren van de poorten van de stad zijn opgebouwd met het heil dat God schenkt.

Wij hebben een sterke stad

Wij hebben een sterke stad. Gezang 28 Liedboek van de kerken. dichter Willem Barnard

1
Wij hebben een sterke stad,
een stad met muren en schansen,
wij hebben een sterke stad,
een stad waar de kinderen dansen
en waar men muziek maakt en zingt,
een stad door de Heer omringd.

2
Wie wonen daar in die stad,
die stad op de nieuwe aarde?
Een volk dat de Heer aanbad
en de trouw aan zijn roeping bewaarde.
O poortwachter, open de poort
voor al wie vertrouwt op zijn woord!

3
Vertrouwt op de Heer, vertrouwt

4
Rechtvaardigen, hier is uw stad,

want eeuwig zal Hij ons dragen.
De vesting zo hoog gebouwd,
die heeft Hij terneder geslagen
maar mensen die steeds zijn geknecht
die wandelen hier in het licht.

standvastigen, hier uw sterkte.
Een ruimte die niemand mat,
een ruimte die niemand bewerkte
dan Israëls Heiland alleen,
Hij voert de verdrukten erheen.

Op die dag zal dit lied gezongen worden in het land Juda.

Het is goed om de machten achter de machten – de dood, de duivel en de zonde – te zien. Het helpt ons om achter de concrete ontwikkelingen van de geschiedenis en achter de mens te kijken. Zo zegt Paulus bijvoorbeeld dat we *het harnas van God* aan moeten trekken maar dat de strijd niet gaat tegen mensen van vlees en bloed, maar tegen de machten die zich achter de zichtbare werkelijkheid bevinden. Efeziërs 6:11,12 *Bekleed u met de hele wapenrusting van God, opdat u stand kunt houden tegen de listige verleidingen van de duivel. Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten.* Natuurlijk zijn het mensen van vlees en bloed die zich voor het karretje van de boze laten spannen, maar het is nuttig om te zien dat er achter deze werkelijkheid nog een andere geestelijke werkelijkheid ligt, die van het kwaad. Maar ook die van de macht van het goede. De gerechtigheid die God in Christus Jezus schenkt aan ieder gelovig mens is ‘een kracht tot behoud voor ieder die gelooft’. Sommige mensen zullen het moeilijk vinden om hun ogen af te wenden van de concrete werkelijkheid en er voor open te staan dat er iemand achter zit, die aan de touwtjes trekt. Anderen gaan wellicht te ver in die zin dat de werkelijkheid achter de zichtbare en tastbare werkelijkheid voor hen de enige realiteit wordt. Dat is ook weer niet de bedoeling. Om ons toch enigszins met de beide benen op de grond te houden valt hier de naam Juda. De zaken waar God het met ons over wil hebben zijn geestelijke zaken. De stad waar God onze aandacht op wil vestigen is een geestelijke stad die opgebouwd is met gerechtigheid en vrede. Maar dat is een afgeleide vorm van de werkelijkheid, die de HEERE niet totaal achter zich laat. Integendeel, uiteindelijk zal het nieuwe Jeruzalem – de geestelijke stad vol van gelovigen – neerdalen op aarde en wij zullen hier leven. Die stad daalt namelijk neer op *de berg van God*, (Openbaring 21:10) dat is de berg Sion op aarde. Vanuit die stad zal van onder de troon van God een waterstroom ontstaan, die neergolft naar de Dode Zee waar het leven totaal vernieuwd en vol leven zal worden. Met de verwijzing naar het land van Juda, houdt de HEERE de geestelijke- en de materiele werkelijkheid bij elkaar. Jesaja 26:1 *Op die dag zal dit lied gezongen worden in het land Juda: Wij hebben een sterke stad, God stelt heil tot muren en vestingwallen.*

Juda en Jeruzalem

De relatie met Israel, met Juda met Jeruzalem met de feitelijke historie blijft fundamenteel ook al zijn de feitelijke machten achter de machten geestelijk. We doen er goed aan altijd beide realiteiten in Bijbelse zin voor ogen te houden. Uiteindelijk is de overwinning van God op de machten van de duisternis tot stand gekomen door de menswording van Gods Zoon, Jezus Christus, Zijn sterven aan het kruis van Golgotha en heerlijke – lichamelijke – opstanding uit de dood drie dagen daarna. Christus dompelde zich diep in de menselijke en materiele werkelijkheid om uiteindelijk in geestelijke zin de beslissende overwinning te boeken op de duivel. Hoewel het geestelijke in die zin meer fundamenteel is dan het zichtbare en tastbare, blijft de onschatbare waarde van de schepping ook wanneer die nieuwe schepping genoemd wordt. Het zal dan ook niemand verrassen – maar iedereen die het betreft diep verheugen – dat de gelovige, die in dit leven reeds *een nieuwe schepping* genoemd wordt vanwege de gerechtigheid van Christus, op de jongste dag deel zal hebben op aan *de opstanding van het lichaam*.

De vraag naar het WANNEER?

Altijd is er de vraag naar het WAAR? en WANNEER? Wanneer het om het WAAR gaat leert de Bijbel ons – met de verwijzing naar Juda – kijken in de richting van het land Israel. De vraag naar het Wanneer? werd reeds beantwoord in het vorige hoofdstuk Jesaja 25:7,8 *En Hij zal op deze berg verslinden de sluier waarmee het gezicht van alle volken omsluiert is, en de bedekking waarmee alle naties bedekt zijn. Hij zal de dood voor altijd verslinden, de Heere HEERE zal de tranen van alle gezichten afwissen en de smaad van Zijn volk wegnemen van heel de aarde, want de HEERE heeft gesproken.* Door te verwijzen naar het moment waarop de dood, de laatste vijand definitief is overwonnen – dat is ook het ogenblik waarop God de tranen van de ogen afwist – wordt verwezen naar de hevige periode waar het einde van deze wereld definitief overgaat naar het nieuwe begin van het nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Het is de Bijbel Zelf die de link met dit vers uit Jesaja bevestigt. Openbaring 21:4 *En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.* Er is een Bijbelse uitdrukking waarmee dit historische moment wordt bevestigd namelijk de uitdrukking ‘op die dag’. Die dag is *de dag van de HEERE*. Deze uitdrukking komen we vijfmaal tegen in de hoofdstukken van Jesaja 24 t/m 27. Met die uitdrukking ‘op die dag’ wordt bevestigd dat deze hoofdstukken een onverbreekelijke eenheid vormen. Tegelijkertijd wordt met die dag aangeduid dat het de dag is waarop Gods oordeel over de zondige wereld gaat en Gods heil voor de gelovigen aanbreekt. Met die term ‘op die dag’ wordt derhalve de overgang aangeduid van het einde, het laatste oordeel over deze wereld en het aanbreken van het leven op de nieuwe aarde. De nieuwe tijd begint met Gods volk uit de volken en uit Israel dat neerdaalt in de vorm van *het nieuwe Jeruzalem* op aarde. Die overgang van het diepste duister – van Openbaring 20 – naar het mooiste licht – Openbaring 21 – maken we mee in Openbaring 20 t/m 22.

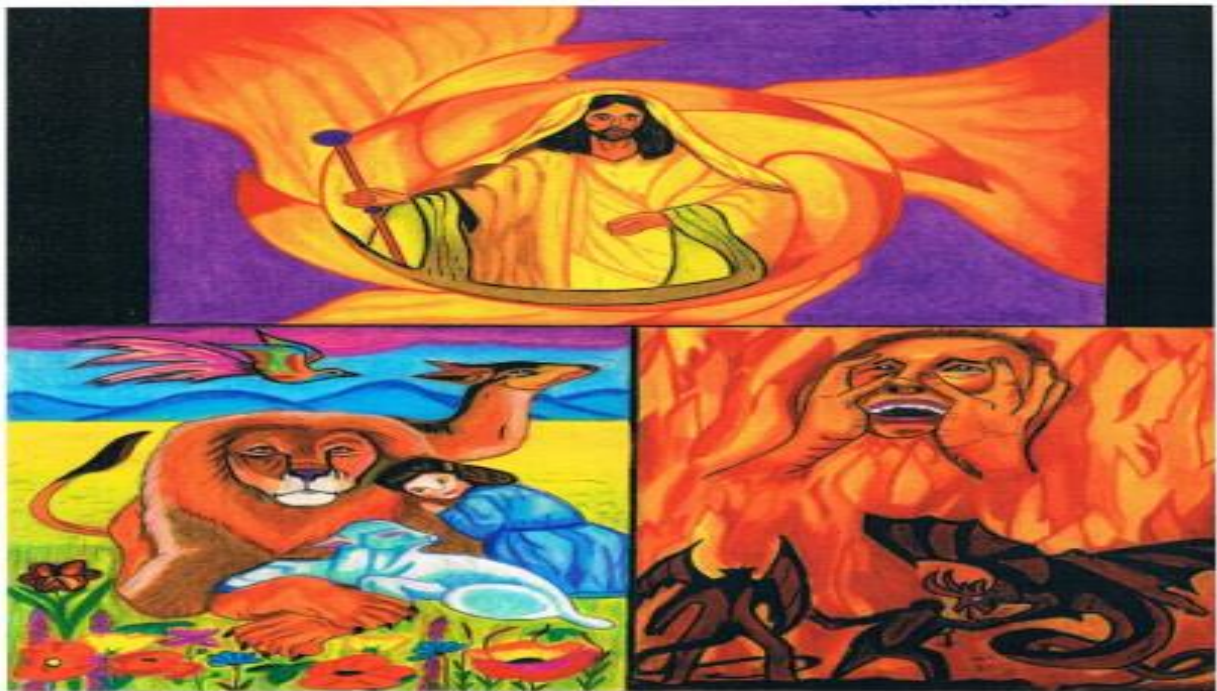
Einde en nieuw begin.

Zeven maal 'Op die dag'.

Jesaja 24:21	<i>Op die dag</i> zal het gebeuren dat de HEERE de legermacht van de hoogte in de hoogte en de koningen van de aardbodem op de aardbodem zal straffen.
Jesaja 25:9	<i>Op die dag</i> zal men zeggen: Zie, Dit is onze God; wij hebben Hem verwacht, en Hij zal ons verlossen. Dit is de HEERE, wij hebben Hem verwacht, wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn heil.
Jesaja 26:1	<i>Op die dag</i> zal dit lied gezongen worden in het land Juda: Wij hebben een sterke stad, God stelt heil tot muren en vestingwallen.
Jesaja 27:1	<i>Op die dag</i> zal er een wijngaard zijn van bruisende wijn; zing ervan in beurtzang!
Jesaja 27:2	<i>Op die dag</i> zal er een wijngaard zijn van bruisende wijn; zing ervan in beurtzang!
Jesaja 27:12	<i>Op die dag</i> zal het gebeuren dat de HEERE de aren zal uitkloppen vanaf de rivier tot aan de Beek van Egypte; en ú, Israëlieten, zult worden opgeraapt, één voor één.
Jesaja 27:13	<i>Op die dag</i> zal het gebeuren dat op een grote bazuin geblazen zal worden. Dan zullen zij komen die verloren waren in het land van Assyrië, die verdreven waren naar het land Egypte. En zij zullen zich voor de HEERE neerbuigen op de heilige berg in Jeruzalem.

De wederkomst van de Heere Jezus gaat samen met het laatste oordeel en de nieuwe aarde.**God is als een rots voor de armen.**

De HEERE God heeft Zich twee dingen voorgenomen: de redding van de gelovigen en de vernietiging van de goddelozen. God heeft Zich dit voorgenomen en Hij voert Zijn plannen ook uit om volkomen vrede te bewaren. Jesaja 26:3 *Het is Uw vaste voornemen: U zult volkomen vrede bewaren, want men heeft op U vertrouwd.* Wanneer de HEERE het over vrede heeft is, dat meer dan de afwezigheid van strijd en oorlog. De vrede van God is opgebouwd uit gerechtigheid. Zoals Jakobus ook ergens zegt. Jakobus 3:18 *En de vrucht van de gerechtigheid wordt in vrede gezaaid voor hen die vrede stichten.* Vandaar dat die gerechtigheid van God ook vergeleken kan worden met *een rots*. Voor de gelovigen

is de HEERE als een rots, die hoog boven het land uitsteekt. De verwoestende golven kunnen de gelovigen niet bedreigen. Wij zijn veilig zolang we ons op de rots bevinden. De rots is als een vesting waar elke vijand het tegen aflegt. Wie op God vertrouwt zal nooit beschaamd staan. Jesaja 26:4 *Vertrouw op de HEERE, tot in eeuwigheid, want de HEERE HEERE is een eeuwige rots.* In zekere zin zijn wij als gelovigen onaantastbaar wanneer we ons geloof bouwen op het Evangelie van de Heere Jezus waardoor we delen in Gods gerechtigheid. Ook als het om ons heen spookt van strijd en geweld, dan nog zal God bij machte zijn ons te bewaren. De gerechtigheid en de vrede van God is als het ware een beschermende muur om ons heen. Toch is er veel strijd. Alleen al de strijd van God om de hoogmoedige mensen onderuit te halen. De menselijke hoogmoed wordt ook vergeleken met een stad, maar dan een stad zoals men die in Moab aantreft met huizen uitgehouwen in de rotsen. Zij lijken onaantastbaar. Ze stralen uit: 'Wie doet ons wat?' Maar niemand is onaantastbaar voor de toorn van God. Wanneer de HEERE het op iemand heeft gemunt dan is zijn laatste uur geslagen. God mag geduldig zijn – eeuwenlang de volken binnen bepaalde grenzen hun gang hebben laten gaan – op het moment van *het laatste oordeel* gaan alle mensen die hun knieën niet gebogen hebben voor de Allerhoogste God diep buigen in het stof. Jesaja 26:5 *Voorzeker, Hij haalt ze neer, de bewoners van de hoogte, de hoogverheven stad; Hij vernedert haar, Hij werpt haar neer, tot de grond toe, Hij stort haar neer tot in het stof.* Is er hoogmoed, is er menselijke trots, zijn er mensen die zich onaantastbaar voelen? Dan zijn er ook de armen, die bijna geen kans krijgen in het leven. Ook zijn er de ellendigen waar niemand naar omziet. De hoogmoedigen kijken letterlijk en figuurlijk diep neer op het stof van de natie. Maar er komt een dag waarop alle zaken omgekeerd zullen zijn. Dan worden de hoogmoedigen diep vernederd in het stof en planten de armen en de ellendigen hun voet op het hoofd van de trotse mensen. Dan zijn de rollen omgekeerd. Jesaja 26:6 *De voet zal haar vertrappen, de voeten van de ellendige, de voetstappen van de armen.* Hoewel het de gelovigen niet allen even slecht gaat, behoren zij toch zonder uitzondering tot de groep die hier aangeduid wordt met de naam ellendigen en armen, in die zin dat ze het niet van deze wereld en hun eigen prestaties moeten hebben, maar ten diepste afhankelijk zijn van de goedheid en de kracht van God. De armen en ellendigen zijn zalig. 'Zalig' in de zin zoals de Heere Jezus over de armen van deze wereld sprak in de zaligsprekingen.

De Bergrede.

De Bergrede (Mattheus 5:1-12)

Toen Jezus de menigte zag, ging Hij de berg op, en nadat Hij was gaan zitten, kwamen Zijn discipelen bij Hem.

En Hij opende Zijn mond en onderwees hen. Hij zei: Zalig zijn de armen van geest, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

Zalig zijn zij die treuren, want zij zullen vertroost worden.

Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.

Zalig zijn zij die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.

Zalig zijn de barmhartigen, want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden.

Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

Zalig zijn de vredestichters, want zij zullen Gods kinderen genoemd worden.

Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

Zalig bent u als men u smaadt en vervolgt, en door te liegen allerlei kwaad tegen u spreekt, omwille van Mij. Verblijd en verheug u, want uw loon is groot in de hemelen, want zo hebben ze de profeten vervolgd die er vóór u geweest zijn.

De rechtvaardige loopt met God – en andersom – door de zware tijd van Gods oordelen.

Jesaja 24 t/m 27 handelt over de tijd vlak voor de overgang van de oude naar de nieuwe bedeling. Dit zal een lastige tijd zijn voor *de gelovigen*, die door Jesaja niet toevallig *rechtvaardigen* genoemd worden. Jesaja zit wat dat betreft op de lijn van Jakobus die ook zegt 'dat geloof moet blijken'. Geloof wordt zichtbaar in *rechtvaardige daden*. Jesaja 2:17,18 *Zo is ook het geloof als het geen werken heeft, in zichzelf dood. Maar nu zal iemand zeggen: U hebt geloof en ik heb werken. Laat mij dan uw geloof zien uit uw werken en ik zal u uit mijn werken mijn geloof laten zien.* Voor rechtvaardigen – al zal dit wellicht door de omstandigheden van persoon tot persoon verschillen – is *de eindtijd* een zware tijd. Maar de rechtvaardige gaat zijn of haar weg met God en heeft het gevoel dat God de richting ervan bepaalt. Jesaja 26:7 *Het pad van de rechtvaardige is geheel effen, recht is het spoor dat U voor de rechtvaardige baant.* Het is een moeilijke tijd ook omdat de oordelen van God aan het laatste oordeel voorafgaan. Wij weten dit bijvoorbeeld uit Openbaring 8 t/m 10 waarbij Gods oordelen over de wereld gaan, terwijl *het laatste oordeel* wordt uitgevoerd in Openbaring 14 t/m 19. De rechtvaardige zet in Jesaja 26 zijn tanden op elkaar omdat hij/zij niet onbekend is met dit fenomeen. Sterker, zij hebben dit geweten. Niemand van de rechtvaardigen wordt door Gods straffen over de wereld overvallen. Toch voelen zij zich als de goeden die het met de slechten moeten ontgelden. Maar er is niemand die hierover klaagt of zichzelf beklagt. De gedachten en het hart gaat uit naar God. Jesaja 26:8 *Ook in de weg van Uw oordelen, HEERE, hebben wij U verwacht; naar Uw Naam en naar Uw gedachtenis gaat het verlangen van onze ziel uit.* De gelovigen kennen de reden van Gods straffen die over de wereld gaan. God bedoelt dit om de mensen tot inkeer te brengen. De HEERE laat in de straffen voorvoelen hoe het laatste oordeel er uit ziet. God hoopt er op dat de mensen tot zichzelf komen en kiezen voor een andere opstelling. God doet dit ook om het verwijt te ontgaan dat de mensen zullen maken 'dat ze nergens van wisten' en 'dat niemand het hen verteld heeft' en 'dat er nergens uit op te maken was dat ze verkeerd bezig waren.' Die verwijten raken dus kant nog wal omdat God op een gegeven moment de hele wereld laat voelen dat ze verkeerd bezig zijn.

Wandelen met God

De straffen van God zijn (meestal) niet aan de goddelozen besteed.

God laat de goddelozen aan den lijve ondervinden dat ze op de verkeerde weg zijn. Het is voor de mensen een gelegenheid om te leren wat gerechtigheid is. Alleen al om die reden voegen de rechtvaardigen hun hart en wil samen om in te stemmen met de vonnissen, die God over de wereld uitoefent. Jesaja 26:9 *Met heel mijn ziel verlang ik naar U in de nacht, ja, met mijn geest diep in mij zoek ik U ernstig. Want wanneer Uw oordelen over de aarde komen, leren de bewoners van de wereld wat gerechtigheid is.* Het is vervelend om te zeggen, maar het voorgevoel bedriegt zelden. Wat is het geval: Er is weinig of geen respons op de straffen van God. De mensen gaan onveranderd hun eigen gang. Misschien wordt hier enige twijfel uitgesproken, wellicht valt het woord 'misschien' wat vaker, maar daar blijft het dan ook wel bij. Wanneer we letten op de forse straffen die God over de wereld, die hem verliet laat gaan is er niemand maar dan ook niemand die zich bekeert. Openbaring 9:20,21 *En de overige mensen, die niet door deze plagen werden gedood, bekeerden zich niet van de werken van hun handen; zij bleven de demonen aanbidden en de gouden, zilveren, koperen, stenen en houten afgoden, die niet kunnen zien, horen of lopen. Ook bekeerden zij zich niet van hun moorden, hun tovenarij, hun ontucht en het plegen van diefstal.* Het mag duidelijk zijn dat dit inzicht niet door de ervaring gegroeid is, maar reeds bij Jesaja had postgevat. Jesaja 26:10 *Al wordt de goddeloze genade bewezen, hij leert niet wat gerechtigheid is: in een land van recht bedrijft hij onrecht en de hoogheid van de HEERE ziet hij niet.* De goddeloze is niet alleen slecht, maar ook hoort en ziet hij/zij slecht. Ze zien de opgeheven hand van God niet. Het ontgaat hen volstrekt dat God boos is en een slaande beweging maakt. Toch komt het moment dat ze het zullen zien als God Zijn volk redt en al zijn vijanden in het vuur van Zijn toorn doet omkomen. Jesaja 26:11 *HEERE, Uw hand is opgeheven, maar zij zien het niet. Toch zullen zij het zien en beschaamd worden vanwege de ijver voor Uw volk; ja, het vuur voor Uw tegenstanders – het zal hen verteren.*

TeSHuVaH Hebreeuws voor 'bekering'.

Het is enkel en alleen aan God te danken dat we bevrijd zijn.

Het is de apostel Petrus die eerlijk is over zijn eigen redding. Het is kantje boord. Dat geldt trouwens niet alleen voor hem, maar voor alle mensen die gered worden. We hebben het in ieder geval niet aan onszelf te danken. 1 Petrus 4:13 *En als de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en de zondaar verschijnen?* Ook Jesaja is bijzonder terughoudend over zijn eigen rol. Iemand heeft gezegd: 'Wanneer wij een plukje watten mee zouden moeten bijdragen aan het eeuwige gewicht van het heil, dan zouden we voor altijd verloren gaan.' Voordat we nu in een vorm van fatalisme wegzinken, is het goed om op te merken dat onze eigen verantwoordelijkheid en ook ons eigen aandeel in de redding proportioneel is, alleen ervaren wij terecht zowel 'het willen als het werken als de uitwerking van Gods genade.' Filippenzen 2:13... *want het is God, Die in u werkt zowel het willen als het werken, naar Zijn welbehagen.* Met die constatering lijkt Jesaja ook te beginnen. God heeft alles wat voor onze redding nodig is, voor ons tot stand gebracht. Jesaja 26:12 *HEERE, U zult voor ons vrede beschikken, want al onze zaken hebt U ook voor ons in orde gebracht.* Jesaja

erkent dat anderen een tijd lang de baas geweest zijn. Anderen die weinig op hadden met de God van Israel. Voordat we onze hersens laten kraken over de vraag 'wie dat dan wel niet geweest zouden zijn' proberen we ons te realiseren dat we nog steeds met *een Bijbelse Toekomstverwachting* te maken hebben. Wanneer we onze gedachten toch terug laten gaan naar het verleden, zouden we kunnen denken aan de tijd toen Israel in Egypte verkeerde. Duidelijk mag zijn dat het volk zich niet zelf uit die benarde situatie heeft bevrijd. Ook Mozes en Aäron die een hoofdrol speelden bij de Exodus gaan niet vrijuit. Als God niet had ingegrepen, hadden ze er bij wijze van spreken nog gezeten. Jesaja 26:13 *HEERE, onze God, andere heren dan U hebben over ons geheerst, door U alleen gedenken wij Uw Naam.* Het is God en God alleen door Wiens ingrijpen we bevrijd zijn. We zouden – meer op de toekomst gericht – kunnen denken aan de bevrijdingsactie die God door Zijn Zoon de Heere Jezus heeft uitgevoerd. Dankzij het verzoenend lijden en sterven van onze Heere zijn wij verlost uit de greep van 'de vorst van deze wereld', zoals de satan door de Heere Jezus genoemd wordt. Johannes 12:31; 14:30; 16:11 Jesaja ziet de actie – bijvoorbeeld tegen Egypte – die vanuit de hemel is ingezet niet alleen als een bevrijdingsactie voor Gods volk, maar ook als de definitieve afrekening met de vijanden van Gods volk. De profeet gaat zelfs zo ver dat hij uitspreekt dat de doden – die Gods actie voor Egypte tot gevolg had – niet meer zullen opstaan. Dat was ook Gods bedoeling 'om elke herinnering aan die mensen te laten vergaan.' Jesaja 26:14 *Doden zullen niet herleven; gestorvenen zullen niet opstaan. Daarom hebt U hen gestraft, hen weggevaagd, elke gedachtenis aan hen doen vergaan.*

De bevrijding uit Egypte

De bevrijding uit de greep van de vorst van de wereld

Wij hebben het land geen heil gebracht, wereldbewoners zijn niet geboren.

De eindtijd kent twee kanten die beiden de heerlijkheid van God groot maken. Aan de ene kant is dit het grote aantal mensen dat gered wordt uit de volken en uit Gods eigen volk. Wie zich aan een telling waagt – wanneer mensen het nieuwe Jeruzalem overdenken – komt aan zeer grote aantallen mensen die deel krijgen aan het leven op de nieuwe aarde. Aan de andere kant spreekt ook het laatste oordeel en de definitieve afrekening met de vijanden van God en Zijn volk van Gods macht en grootheid. Beiden zien we in Jesaja 26:15 *HEERE, U hebt dit volk vermeerderd, U hebt dit volk vermeerderd, U hebt Uzelf verheerlijkt, U hebt hen ver weggedaan, in alle einden der aarde.* De oordelen van God die over de aarde komen om mensen op andere gedachten te brengen, hebben ook effect op de uitverkorenen. Deze mensen zijn weliswaar uitverkoren, maar verre van volmaakt. Dat merk je wanneer de vermaning en de benauwdheid hen met de beide benen op de grond zet. Onder deze omstandigheden wordt de mens teruggebracht tot de ware proporties. 'Het is goed om verdrukt te zijn geweest', zegt iemand ergens in de Bijbel. De kinderen van God zoeken de HEERE en spreken hun gebed fluisterend uit. De idee van 'ik was er zelf ook wel uitgekomen' of het zelfbewustzijn van iemand die te luid van zich doet horen, is volstrekt afwezig. De gelovige is een en

al ontzag. Op zo'n moment hoeft niemand hem of haar ervan te overtuigen dat alleen God nog kan redden. Jesaja 26:16 *HEERE, in de benauwdheid hebben zij U gezocht, een fluisterend gebed uitgestort, toen Uw vermaning over hen kwam.* De overeenkomst met een barende vrouw is er in een bepaald opzicht zeker, maar in een ander opzicht ook volstrekt weer niet. Wat is het geval? Ook de gelovige kan bij bepaalde gebeurtenissen of dreigingen werkelijk door angst overweldigd worden en kampen met de vraag of hij/zij er werkelijk goed doorheen zal komen. In de gestalten die we aannemen – het fysiek of psychisch ineenkrimpen, maar ook in het uitschreeuwen van onze zorgen – vertonen we in zulke ogenblikken het beeld van de barende vrouw. Jesaja 26:17 *Zoals een zwangere vrouw die op het punt staat te baren, ineenkrimpt en het uitschreeuwt in haar weeën, zo waren wij voor Uw aangezicht, HEERE.* Maar goed wanneer we dan letten op datgene wat een barende vrouw voortbrengt – een wereldburger – moeten we erkennen dat de wereld vermoedelijk niet echt op mensen zat te wachten, zoals wij: Wij hebben het land geen verlossing gebracht. Jesaja 26:18 *Wij waren zwanger, wij krompen ineen, maar het was als baarden wij wind: wij hebben het land geen heil gebracht, wereldbewoners zijn niet geboren.* Als God er niet was geweest, dan waren we nergens gebleven. Het is dat God van hogerhand ingrijpt, anders waren we voor altijd verloren gegaan.

Er komt een einde aan alle vormen van geweld en een begin van de eeuwige vrede.

Wat in het vorige hoofdstuk werd opgeworpen – de verwachting van de opstanding uit de dood – wordt in Jesaja 26 bevestigd. Dat zegt ook wel iets over de macht en de verlossing van de HEERE, de God van Israel, de Vader van onze Heere Jezus Christus en dankzij Hem onze God en Vader. Wij mensen zouden wellicht – wanneer we de politieke macht hebben met een sterk leger of met uitgekende wapensystemen – een vijand kunnen overwinnen. Sterker, hoeveel mensen verwachten het niet van ‘het recht van de sterkste’? Tegenover mensen die ons hun zogenaamde ‘macht’ laten voelen, kunnen we als mens ons soms bijzonder goed verweren. Ook wij beschikken soms over krachten die de ander kunnen beschadigen, al is dat soms niet meer dan een snerende opmerking of de een of andere vorm van chantage. Maar de dood is voor alle mensen onverslaanbaar. Er is niets en niemand bestand tegen de dood. Elk mens hoe machtig hij ook is, zal eenmaal sterven. Maar voor God is niets onmogelijk. God is bij machte de zijnen op te wekken uit de dood en op de nieuwe aarde te laten wonen. Nieuw leven brengt God voort zoals ook de dauw op jong fris groen. Het is zelfs zo dat God al de gelovigen die trouw zijn gebleven en waarvan het lichaam in de aarde begraven ligt, zal opwekken op de jongste dag. De aarde zal de gestorvenen voortbrengen alsof het een zwangere vrouw is die een kinderen baart. Jesaja 26:19 *Uw doden zullen leven – ook mijn dood lichaam – zij zullen opstaan. Ontwaak en juich, u die woont in het stof, want Uw dauw zal zijn als dauw op jong, fris groen en de aarde zal de gestorvenen baren.* God adviseert aan de gelovigen om zich in de heftige eindtijd – wanneer het duister overgaat in het licht en de eindstrijd in de overwinning – op de vlakke te houden. We doen er goed aan om een schuilplaats te zoeken en binnen te blijven. God wil dat we weten dat Hij de strijd die tegen Zijn volk en tegen Hem gevoerd wordt definitief zal winnen. Jesaja 26:20 *Ga, Mijn volk, treed uw kamers binnen, sluit uw deuren achter u. Verberg u voor een klein ogenblik, totdat de gramschap over is.* Daarna zal er voor alle mensen die bij God horen een nieuwe tijd aanbreken van gerechtigheid en vrede. Hoewel wij mensen geneigd zijn om ons te richten op de

overwinning, laat God het laatste oordeel eerst in volle hevigheid over al Zijn en onze tegenstanders gaan. Het laatste oordeel is de tijd van 'eindelijk gerechtigheid'. Opnieuw blijkt dat vooral het geweld op aarde – het bloedvergieten – de HEERE een doorn in het oog geweest is. God heeft *de eerste wereld* verwoest door de Zondvloed vanwege het ongebreidelde geweld op aarde. Genesis 9:13 *Daarom zei God tegen Noach: Het einde van alle vlees is voor Mijn aangezicht gekomen, want de aarde is door hen vervuld met geweld; en zie, Ik ga hen met de aarde te gronde richten.* Ook bij de tweede wereld zal de HEERE 'het bloed dat van de aarde roept' horen en eenmaal verhoren. Ieder mens die zich vergrepen heeft aan het leven van de ander, zal daarvoor moeten boeten. Jesaja 26:21 *Want zie, de HEERE gaat uit Zijn plaats om de ongerechtigheid van de bewoners van de aarde aan hen te vergelden. De aarde zal het bloed dat erop vergoten is, aan het licht brengen. Zij zal haar gedoden niet langer bedekt houden.* Ieder mens die zich vergrepen heeft aan het leven van de ander, zal daarvoor moeten boeten, behalve wanneer hij of zij zich met God verzoend heeft en een ander leven is gaan leiden.

